Werkzame Elementen

Wat zijn de bouwstenen van de hubs?
Uit gesprekken met 150 jongeren in Rotterdamse jongerenhubs zijn 7 werkzame elementen gekomen. Dit zijn de essentiële onderdelen of bouwstenen van de hubs die er voor zorgen dat ze op de juiste manier (blijven) functioneren.De werkzame elementen geven inzicht in wat de jongeren belangrijk vinden en wat de redenen zijn dat een jongerenhub aansluit bij hun behoeften. In dit verslag worden deze 7 werkzame elementen toegelicht.

GARAGE 2020

Zichtbaarheid en herkenbaarheid

Samenvatting: Hubs bevinden zich aan een centrale plek met veel passanten. Er wordt gewerkt aan digitale vindbaarheid en ingezet op vaste, vertrouwde gezichten.

De fysieke zichtbaarheid van de jongerenhubs bevat een interessante paradox. Enerzijds zorgen **centrale locaties** op drukke pleinen of langs bekende routes, vooral wanneer ze voorzien zijn van grote ramen, voor een hoge binnenloop omdat voorbijgangers hun leeftijdsgenoten binnen zien zitten. Dit verlaagt de drempel om spontaan naar binnen te stappen. Anderzijds vinden jongeren ook de **rust en privacy** van meer verscholen locaties fijn. Te veel openheid kan jongeren het gevoel geven 'te kijk' te zitten, waarbij sommigen bang zijn dat een te grote toestroom van nieuwelingen de dynamiek op hun vertrouwde, veilige eigen plek overneemt.

Wat betreft digitale zichtbaarheid is er een duidelijk verschil zichtbaar bij verschillende hubs. Terwijl een hub als Hefhouse social mediakanalen als TikTok en Instagram actief inzet om de herkenbare plek en activiteiten te promoten (en daarmee ook jongeren uit andere wijken aantrekt), zijn andere locaties online vrijwel onzichtbaar voor de doelgroep. Jongeren die nog niet bekend zijn met de hubs, zoals leerlingen van het Emmauscollege, geven aan dat de hubs niet in hun algoritme verschijnen en dat er op scholen niet over wordt gesproken. Zij adviseren om de online zichtbaarheid te vergroten via gerichte campagnes met **lokale influencers.**

Naast fysieke en digitale kanalen blijft het menselijke contact via ambulant werk en **mond-tot-mondreclame** de belangrijkste invloed. Het gaat erom dat er contact wordt gemaakt op plekken waar jongeren te vinden zijn. Succesvolle jongerenwerkers zijn actief aanwezig op straat en op pleintjes om jongeren laagdrempelig aan te spreken, uit te nodigen en in contact te blijven door telefoonnummers uit te wisselen. Wanneer jongeren in de hub komen, binden zij zich allereerst aan **vaste, vertrouwde gezichten**, daarna pas aan de fysieke locatie zelf.

Adviezen voor Gemeente Rotterdam:

- Verminder de registratie- en rapportage druk: stap af van kwantitatieve targets zoals het tellen van wekelijkse contactmomenten en verplichte evaluaties direct na activiteiten. Vervang dit door kwalitatieve monitoring, verhalen van jongeren en jongerenwerkers en sfeerverslagen. Dit geeft jongerenwerkers de ruimte om te focussen op het opbouwen van een echte vertrouwensband, zonder dat jongeren het gevoel krijgen dat ze een 'target' of administratief nummer zijn.
- Versterk de werving via scholen: laat jongerenwerkers actief aanwezig zijn op scholen (bijvoorbeeld tijdens pauzes) en voorlichtingen geven om de bekendheid van de hubs te vergroten.
- Meer zichtbaarheid op digitale kanalen: bevorder de online zichtbaarheid op platforms zoals TikTok en Instagram. Veel jongeren die nu niet bereikt worden, geven aan dat de hubs simpelweg niet in hun algoritme verschijnen, terwijl de interesse er wel is zodra ze ervan horen.

Oog voor elkaar

Samenvatting: Een persoonlijk welkom en positief gecorrigeerde omgangsregels creëren de veilige en voorspelbare basis die jongeren nodig hebben om zich echt thuis te voelen.

Bij het betreden van de hub is het belangrijk dat jongeren zich meteen welkom en gezien voelen, en direct worden begroet door jongerenwerkers en andere jongeren. Dit gebeurt in woord, maar werkt nóg sterker wanneer er ook een gebaar bij wordt gebruikt; bijvoorbeeld een high five of een boks. Dit **ritueel** versterkt de onderlinge verbinding, omgang en het **tweede thuis gevoel**. Vooral bij de meer introverte jongeren is dit belangrijk, omdat bij hen het risico aanwezig is van sneller afhaken wanneer het ritueel bij binnenkomst (meerdere malen) ontbreekt.

De normen en waarden in de hub moeten altijd duidelijk zijn. Voor iedereen. De **omgangsregels** worden actief nageleefd en hangen zichtbaar op meerdere plekken in de hub. Wanneer jongeren overlast veroorzaken of zich niet aan de regels houden dan worden ze daar direct op aangesproken door jongerenwerkers of andere jongeren, wat jongeren fijn vinden. Grenzen opzoeken hoort bij jong zijn, en daarin op een directe maar zachte, positieve manier in gecorrigeerd worden ervaren jongeren als prettig. Op deze manier kan de sfeer en veiligheid continu worden nageleefd, wat zorgt voor een fijne basis. In de hub wordt voornamelijk ABN (Algemeen Beschaafd Nederlands) gesproken, omdat dit de inclusie en betrokkenheid verhoogt. Straattaal wordt gedoogd als onderdeel van de cultuur, zolang het **respectvol** blijft. Schelden en fysiek geweld wordt niet getolereerd en kunnen leiden tot een waarschuwing of tijdelijke uitsluiting, wat effect heeft omdat jongerenwerkers als hun ‘meerderen’ worden gezien.

Het gaat erom dat de hub een plek is waar altijd ruimte is om **uitdagingen, twijfels en overwinningen** te delen zodat de jongeren voelen dat zij ertoe doen en alles er mag zijn. **Stabiliteit, flexibiliteit en voorspelbaarheid** zijn daarin belangrijk; jongerenwerkers zijn vaste gezichten en zijn voor jongeren een belangrijk punt om hun hart te luchten. Een hoge personeelswisseling brengt dan ook de vertrouwensband in gevaar.

Advies voor Gemeente Rotterdam:

- Zorg voor stabiliteit en vaste gezichten: jongeren bouwen een vertrouwensband op met specifieke personen. Een hoge personeelswisseling brengt deze kwetsbare relaties direct in gevaar. Investeer daarom in duurzame contracten en behoud van vaste jongerenwerkers, zodat de hub een voorspelbare, stabiele plek blijft waar jongeren altijd hun hart kunnen luchten en investeer tijd in de relatie met welzijnsorganisaties om te begrijpen waar er veel druk op jongerenwerkers komt te liggen.

Verbindende partner in de keten

Samenvatting: Structurele aanwezigheid in de leefwereld van jongeren en korte lijnen met wijkpartners maken het vroegtijdig signaleren en de-escalatie mogelijk.

Een jongerenhub functioneert niet als een losstaande entiteit in de wijk, maar als een actieve en **verbindende partner** die de brug slaat tussen zorg, welzijn en onderwijs. Dit begint bij de structurele aanwezigheid van jongerenwerkers op schoolpleinen en in kantines tijdens de pauzes. Doordat zij zich in de directe leefwereld van de jongeren bevinden, bouwen zij een **unieke vertrouwensband** op die wezenlijk verschilt met die van andere professionals om hen heen, zoals docenten. Hierdoor pikken zij **vroegtijdig signalen** op van pestgedrag, prestatiedruk, overbelasting of moeilijke thuissituaties die in de klas vaak onzichtbaar blijven. Een concreet voorbeeld is de aanpak van ‘meidenvenijn’, wat zich vaak online en buiten het zicht van school afspeelt. De schoolomgeving heeft zo de functie als belangrijk observatiepunt: de waarnemingen op het schoolplein worden meegenomen naar de veilige en informele sfeer van de hub, waar jongerenwerkers gerichter kunnen doorvragen en passende steun kunnen bieden.

Tegelijkertijd kan eventuele escalaties of overlast in de wijk snel worden aangepakt dankzij **korte communicatielijnen** tussen instanties. Via een actieve WhatsApp-groep staan o.a. de bibliotheek, JOZ, de wijkagent, de GGZ-instelling, scholen en de coaches van de hub in directe verbinding. Zodra er overlast wordt gemeld, kan de vertrouwensfiguur uit de hub de desbetreffende jongere diezelfde dag nog aanspreken en pedagogisch corrigeren. Dit directe ingrijpen **voorkomt verdere escalatie**, al helemaal omdat het vanuit een gerespecteerd en vertrouwd gezicht vele malen effectiever is dan een politiebezoek of boete. Het leert jongeren dat de omgangsregels van de hub ook buiten de muren van het pand gelden.

Adviezen voor Gemeente Rotterdam:

- Positioneer de hub als de laagdrempelige ‘voordeur van de wijk’ voor mentale zorg Geef welzijnsorganisaties de middelen en de regierol om samen met scholen en GGZ-partijen een wekelijks triageoverleg te voeren. Door lichte mentale klachten direct in de hub op te vangen (bijvoorbeeld met preventieve projecten) en jongerencoaches op de vloer te laten scholen door GGZ-experts, kunnen zware jeugdzorgtrajecten en lange wachtlijsten mogelijk worden voorkomen.
- Richt een direct veiligheidsnetwerk in voor snelle de-escalatie Ondersteun het opzetten van korte, informele communicatielijnen (zoals een operationeel WhatsApp-netwerk) tussen de hub, de bibliotheek, JOZ, scholen en de wijkagent. Hierdoor kan overlast in de wijk dezelfde dag nog door de vertrouwensfiguur in de hub pedagogisch worden gecorrigeerd, wat escalatie voorkomt en effectiever werkt dan formele boetes of politie bezoeken.
- Bouw aan een veerkrachtig netwerk volgens de ‘trampoline-metafoor’: Investeer in een actief verbonden netwerk waarin scholen, zorgpartners en welzijnsorganisaties als verbonden veren samenwerken. Zorg dat de ondersteuning rondom een kwetsbare jongere collectief opgevangen en gedragen wordt, zodat de continuïteit en veiligheid van het netwerk niet instorten wanneer er bij één van de partners een personeelswisseling of uitval plaatsvindt.

Contact met meiden

Samenvatting: Vrouwelijke professionals en aparte, afsluitbare ruimtes bieden meiden een veilige plek. Actieve ouderbetrokkenheid is de onmisbare sleutel om het vertrouwen van het thuisfront te winnen en deze vaak onzichtbare groep te bereiken.

Veel hubs worden van nature gedomineerd door jongens, waardoor meiden zich sneller overschaduwd voelen. **Vrouwelijke professionals** zijn nodig om de belangen en de stem van de meiden te bewaken en te zorgen voor een passend en aantrekkelijk activiteitenaanbod. Daarbij komen meiden graag buiten in een aparte ruimte die af te sluiten is, waar zij dieper in kunnen gaan op thema's die zij onderling willen bespreken, zonder het bijzijn van jongens. Hoewel deze **afgezonderde ruimtes** goed kunnen werken, kunnen ze in de praktijk lastig zijn om te realiseren. De meest kwetsbare meiden in de leeftijd van 10 tot 14 jaar worden vaak nog niet goed bereikt wanneer de thuisomgeving terughoudend of conservatief is. Waar jongens makkelijker op straat hangen en daar heel natuurlijk in contact komen met jongerenwerkers, bevinden deze jonge meiden zich na schooltijd veel vaker binnenshuis.

Dit is waar actieve **ouderbetrokkenheid** cruciaal is. Een warm contact en een sterke vertrouwensband met het thuisfront zijn onmisbare voorwaarden om het meidenwerk te laten slagen. Door laagdrempelige activiteiten voor ouders te organiseren, zoals koffieochtenden, kookavonden of een 'meet & eat' met buurtmoeders bouwt het welzijnswerk een brug van vertrouwen richting het gezin. Zodra ouders de jongerenwerkers persoonlijk kennen en de hub vertrouwen, geven ze hun dochters veel gemakkelijker de **'goedkeuring'** en ruimte om de hub te bezoeken. Bovendien opent deze warme band met het gezin de deur voor jongerenwerkers om eventuele uitdagende thema's in de thuissituatie in een **vroeg stadium** te signaleren en samen met de ouders op te pakken.

Adviezen voor Gemeente Rotterdam:

- Stuur aan op afsluitbare, specifieke meidenruimtes: kamers binnen de hubs waar meiden ongestoord en veilig samen kunnen komen. Dit biedt hen de privacy om te praten over gevoelige thema's zoals uiterlijk, persoonlijke grenzen en onderlinge omgang (meidenvenijn), zonder afleiding of overlast van andere groepen. Richt ook de inrichting en het aanbod hier strategisch op in (bijvoorbeeld met een salon- of kappershoek).
- Stimuleer op aanwezigheid van meer vrouwelijke figuren (grote zus): vrouwelijke jongerenwerkers fungeren als een direct rolmodel en vertrouwenspersoon bij wie meiden makkelijker hun hart luchten over persoonlijke problemen. Deze rol als 'grote zus' verlaagt de drempel voor kwetsbare meiden om steun te zoeken en adviezen aan te nemen. Voor meiden met een religieuze achtergrond is de aanwezigheid van vrouwelijke begeleiding vaak een harde voorwaarde van het thuisfront om de hub überhaupt te mogen bezoeken.

Randvoorwaarden hub

Samenvatting: Een volledig eigen locatie met aparte actieve en besloten ruimtes, een door jongeren zelf vormgegeven aanbod en ruime openingstijden in de avond en het weekend zijn onmisbaar voor een veilig thuisgevoel en gerichte talentontwikkeling.

Een succesvolle hub begint met een **eigen, onafhankelijke plek als basis**. Waar een centrale ruimte is en losse ruimtes zijn ingericht voor specifieke activiteiten en ondernemingen. Veel hubs bevinden zich in een Huis van de Wijk. Deze locatie kan voor fijn contact en kruisbestuiving met andere doelgroepen en activiteiten zorgen, maar zorgt ook gemakkelijker voor frictie met andere buurtbewoners, of frustratie bij de jongeren zelf, bijvoorbeeld wanneer een keuken niet beschikbaar is. Dit kan het thuisgevoel van vrijheid en de eigen plek weer aantasten.

Een volledig eigen, herkenbare plek is daarom geen luxe, maar een basisvoorwaarde voor mentale rust en een gevoel van geborgenheid. De omvang en indeling van het pand hebben een directe impact op het bereik en mogelijkheid tot talentontwikkeling: bij een gebrek aan voldoende of aparte kamers bestaat het risico dat een aanwezige vriendengroep de ruimte claimt, waardoor andere groepen wegblijven.

Binnen die eigen ruimte zijn twee sferen onmisbaar. Ten eerste is er behoefte aan een open, informele ruimte voor inloop en ontmoeting die fungeert als een **'tweede thuis'**. De laagdrempelige activiteiten die hier plaatsvinden zijn geen einddoel, maar nodig **relatieopbouw**; diepgaande gesprekken over mentale druk, thuissituaties of geldzorgen ontstaan zelden gepland, maar ontstaan organisch tijdens deze informele momenten. Een goed uitgeruste en beschikbare keuken is belangrijk omdat **samen koken en eten** een sterk verbindende factor is. Ten tweede is een afgesloten, rustige ruimte essentieel voor 1-op-1 begeleiding en gesprekken over kwetsbare thema's. Slimme inrichting helpt daarbij drempels te verlagen: een **receptie** met een herkenbaar gezicht die iedereen bij binnenkomst groet geeft jongeren meteen het gevoel dat ze er mogen zijn, terwijl smoes momenten zoals hangen bij het kantoor of meehelpen met de afwas jongeren de kans bieden om tussendoor een hulpvraag te stellen.

Het activiteitenaanbod werkt het beste wanneer dit via actieve jeugdparticipatie en eigenaarschap (zoals via een jongerenraad of de Talenthouse-methodiek) samen met de jongeren wordt vormgegeven. Grote evenementen (zoals voetbaltoernooien of georganiseerd diner) creëren trots en saamhorigheid, maar er moet wel een genderspecifiek verschil bestaan: een aparte meidenclub is populair omdat meiden zich daar comfortabeler en vrijer voelen om over persoonlijke onderwerpen te praten, terwijl jongens soms juist de wens uiten voor gezamenlijke activiteiten inclusief meiden om de normale omgang te stimuleren. Ook de wat oudere jongens en meiden (16+) vragen om een gerichte programmering rondom **praktische levensvaardigheden**, zoals hulp bij sollicitaties, cv's, belastingen of verzekeringen. Een multifunctionele ruimte geeft jongeren de mogelijkheid om soms meer verantwoordelijkheid te nemen. Innovatieve technologie, zoals een app om de deur van een muziekstudio op afstand te openen) kan hen hierin extra ruimte geven zonder dat er constant toezicht nodig is. Een nuance daarin is wel dat jongeren niet de volledige verantwoordelijkheid willen dragen, want anders ervaren zij dit als werk en druk. Er moet dus altijd een jongerenwerker beschikbaar zijn.

Openingstijden zijn bepalend voor het succes en moeten aansluiten op de behoeften van jongeren en verschillende leeftijden. Omdat jongeren op sommige dagen vaak andere verplichtingen hebben na schooltijd, is er behoefte aan openingstijden vanaf 14:00 tot ± 21:00. Met name op zaterdag en zondag is deze behoefte erg groot, want vroegtijdige sluiting dwingt jongeren weer terug naar huis of de straat op.

Voor activiteiten is het belangrijk dat deze altijd gratis zijn. Zelfs een kleine bijdrage van €1,- vormt een drempel waardoor kwetsbare jongeren wegblijven.

Tot slot zijn praktische basiseisen belangrijk. Een goede wifi- en toiletvoorziening zijn noodzakelijk, evenals voldoende koeling en ventilatie in de zomer, aangezien veel hubs in oude panden of voormalige klinieken met dichte ramen zitten.

Adviezen voor Gemeente Rotterdam:

- Richt de ruimte in op basis van verschillende behoeftes: zorg voor een doordachte indeling met een actieve ‘front’-ruimte (voor gamen, pingpongen en een goed uitgeruste keuken om samen te koken) én een rustigere, afgelegen chillhoek. Richt daarnaast een afgesloten kamer in voor vertrouwelijke 1-op-1 begeleiding.
- Stem de openingstijden af op de leefwereld en het weekend, in plaats van de kantoortijden van volwassenen: zorg voor vaste openingstijden in de middag en avond (van 14:00 tot circa 21:00 uur) en in de weekenden.

Van chillen naar participeren

Samenvatting: Jongeren groeien stapsgewijs in eigenaarschap via een laagdrempelige participatieladder, mits zij ook de onvoorwaardelijke ruimte krijgen om te chillen en professionele jongerenwerkers de kaders en veiligheid bewaken.

Een succesvolle jongerenhub is een samenwerking tussen de welzijnsorganisatie en de jongeren zelf: een plek ontworpen “voor en door jongeren”. Door jongeren actief te betrekken bij het bouwen, evalueren en organiseren van hun eigen plek, ontwikkelen zij een gevoel van eigenaarschap, trots en loyaliteit. Dit vormt de basis voor het DNA waaruit voortgeborduurd kan worden.

Het pakken van **eigenaarschap** verloopt voor jongeren via kleine stappen. Voor veel jongeren kan de stap om meteen een activiteit te organiseren of de leiding te nemen spannend of overweldigend zijn. Onzekerheid, faalangst of gebrek aan vertrouwen uit het verleden spelen hierin vaak een rol. Dit maakt het belangrijk om klein te beginnen via behapbare stappen. Met de juiste, laagdrempelige begeleiding van jongerenwerkers worden deze kleine stapjes omgezet in groei en trots. Dit proces laat zich het best visualiseren als een participatieladder:

1. De eerste trede (Meedoen & Meehelpen):

Dit begint bij hele praktische, concrete taken. Denk aan het beheren van de afspeellijst, het opruimen van de bar, of het verven van de muur tijdens een verbouwing. Omdat ze zelf hebben meegeholpen aan de fysieke ruimte, voelt het direct als hun plek.

2. De tweede trede (Meebeslissen & Organiseren):

Zodra deze kleine verantwoordelijkheden zijn omgezet in zelfvertrouwen, stappen jongeren vaak door naar grotere rollen. Ze denken mee over de vakantie programmering, helpen bij het opzetten van een meidenclub, of organiseren evenementen vanuit eigen initiatief.

3. De derde trede (Peer-begeleiding & Ondernemerschap):

Uiteindelijk stromen jongeren door naar rollen als peer-begeleiders. Ze nemen de jongere kinderen bij de hand, geven workshops (zoals codeerlessen) of starten met hulp van de hub hun eigen ondernemersinitiatieven zoals een barber academy, shoe cleaning of social media bedrijf.

Hoewel actieve participatie een belangrijk doel is, laat de praktijk een belangrijk spanningsveld zien. Veel jongeren ervaren in hun dagelijks leven op school en thuis een hoge prestatiedruk. Hun primaire behoefte bij het bezoeken van de hub is dan ook simpelweg 'het hoofd leegmaken', ontspannen en met vrienden zijn. Als de hub participatie te dwingend oplegt, haken jongeren af. Het is daarom essentieel dat jongeren eigenaarschap voelen op hun eigen voorwaarden en tempo.

Jongeren moeten de ruimte krijgen om ook periodes een stapje terug te doen en te chillen. Juist het feit dat ze onvoorwaardelijk welkom zijn om 'niets te doen', bouwt de vertrouwensband op die later weer de basis vormt voor actieve inzet.
Wanneer jongeren de verantwoordelijkheid nemen om een taak of rol op zich te nemen, dan willen ze niet eindverantwoordelijk zijn. Bovendien geven jongeren zelf realistisch aan dat een hub die volledig door jongeren wordt gerund, snel kan verzanden in chaos. De back-up van een professionele jongerenwerker die de kaders bewaakt, blijft een harde eis voor een veilige sfeer.

De bereidheid om actief bij te dragen verschilt sterk per leeftijd en per hub:

De jongere groep - tot 15 jaar
Jongere bezoekers zijn vaak nog niet bezig met formele participatie of beleid. Ze reageren soms onverschillig op vragen over de hub en komen puur om te gamen en te spelen. Wel vinden ze het fijn als er informeel naar hun mening of suggesties voor activiteiten wordt gevraagd, wat de jongerenwerker vervolgens samen met hen oppakt.

De oudere groep - vanaf 17 jaar
Het zijn met name de oudere jongeren die behoefte hebben aan serieuze inspraak. Bij hubs zoals Hefhouse en Schiemond wordt dit succesvol vormgegeven via een **Jongerenraad**. Deze raad vergadert wekelijks op zaterdagavond om ideeën te bespreken. Hier worden serieuze plannen gesmeed, zoals het organiseren van een wijk-Iftar, waarvoor de jongerenraad zelfstandig sponsoren en lokale ondernemers benadert. Ook hebben oudere jongeren eerder een onderneming waar ze de jongere groep ook een rol in geven. Ook is bij deze leeftijdsgroep behoefte aan praktische ondersteuning voor werk en school.

Echte betrokkenheid uit zich heel mooi in de dagelijkse zorg voor de ruimte. Schoonmaken of de boel netjes achterlaten wordt binnen een succesvolle hub-cultuur niet gezien als een verplichte straf of 'corvee', maar als een bewuste keuze. Omdat de jongeren de hub ervaren als hun 'tweede thuis', ontstaat er een natuurlijke sociale norm om het samen netjes te houden. Jongeren beschermen de plek die van hen is, spreken elkaar aan op ongewenst gedrag en dragen zo direct bij aan een veilige en uitnodigende sfeer voor iedereen.

Adviezen voor Gemeente Rotterdam:

- Voorkom dwingende participatie en borg de ruimte om te 'chillen' Houd er in het beleid rekening mee dat veel jongeren thuis en op school al een hoge prestatiedruk ervaren. De hub moet in de eerste plaats een veilige haven zijn waar jongeren onvoorwaardelijk welkom zijn om simpelweg 'niets te doen' en hun hoofd leeg te maken. Vanuit daar kan er stapsgewijs worden toegewerkt naar participatie, maar de basisvoorwaarden moeten daarvoor in orde zijn.
- Behoud de professionele jongerenwerker als stabiele achterwacht: jongeren willen en kunnen niet de eindverantwoordelijkheid dragen voor het reilen en zeilen. Een locatie die volledig door jongeren wordt gerund, verzandt in de praktijk snel in chaos. Zorg daarom dat er altijd professionele jongerenwerkers aanwezig zijn die de kaders en de veiligheid bewaken. Deze professionele back-up is een harde eis om jongeren de rust te geven waarin zij veilig kunnen experimenteren en leren.

Persoonlijke ontwikkeling

Samenvatting: Door gerichte talentontwikkeling en actieve jeugdparticipatie te combineren met de begeleiding van vertrouwde jongerenwerkers, dienen de hubs als een laagdrempelige springplank naar persoonlijke groei en toekomstig succes.

Sommige hubs zijn voornamelijk gefocust op inloop, vrije tijd en veiligheid. Andere hubs zetten daarentegen juist zwaar in op doelgerichte, educatieve of creatieve activiteiten. In Hoogvliet leren jongeren bijvoorbeeld programmeren en animeren. Bij HefHouse is dit concept doorontwikkeld in diverse kamers of ‘stationnetjes’. Jongeren kunnen hier niet alleen chillen of muziek maken in de studio, maar ook experimenteren met een barber academy, shoe cleaning, social media en zelfs hun eigen parfum- of kledinglijn opstarten. Dit laat zien dat de inrichting en de breedte van het aanbod per hub sterk bepalen hoe jongeren worden geprikkeld.

Deelname aan de hub leidt tot sterke persoonlijke en sociale groei. Jongeren geven aan dat ze socialer zijn geworden, respectvoller met elkaar omgaan en gemakkelijker nieuwe vrienden maken. Daarnaast biedt de hub een laagdrempelige opstap voor schoolsucces in de vorm van huiswerkbegeleiding of een kleine bibliotheek. Bovendien fungeren veel hubs als een erkende stageplek, waar jongeren vanuit hun opleiding leren om als begeleider activiteiten te organiseren en verantwoordelijkheid te dragen.

Echte ontwikkeling ontstaat pas wanneer jongeren eigenaarschap en verantwoordelijkheid krijgen. Dit gebeurt informeel door jongeren te betrekken bij het inrichten van hun eigen ruimte, of via een gestructureerde jongerenraad. In wekelijkse vergaderingen beslissen jongeren mee over de programmering en nemen ze taken op zich, zoals het ontwerpen van het binnenplein, het opzetten van moestuintjes of het organiseren van evenementen.

De hub is geen verplicht programma, maar kan een doelgerichte opstap naar de toekomst zijn. Jongerenwerkers treden op als veilige ankers en rolmodellen; zij voeren organisch en zonder dwang het gesprek over toekomstdoelen, en kunnen taboes op een makkelijke aanstippen omdat zij zelf ‘de fouten eerder hebben gemaakt’ en goed begrijpen welke uitdagingen spelen in het leven van jongeren.

Voor de wat oudere jongeren (18-27 jaar) ligt de prioriteit steeds meer op arbeidsmarkt toegang en praktische vaardigheden, zoals hulp bij sollicitaties, het opstellen van een cv, het ontdekken van talenten of het regelen van belastingen en verzekeringen. Wanneer de hub weet te netwerken met ondernemers of partners in de wijk (zoals de Erasmus Universiteit), helpt de hub jongeren om drempels te overwinnen, succeservaringen op te doen en door te stromen naar een studie, een vaste baan of ondernemerschap.

Adviezen aan de gemeente:

- Versterk de overstap naar werk en ondernemerschap voor 18-plussers: richt voor de oudere doelgroep (18-27 jaar) een specifiek aanbod in dat focust op praktische zelfredzaamheid (zoals hulp bij belastingen, verzekeringen, cv-workshops en solliciteren). Bouw actieve netwerken op tussen de hubs en lokale ondernemers of onderwijsinstellingen om de drempel naar een vervolgstap te verlagen.
- Richt de hubs in met diverse, ondernemende talent stations: geef de hubs de meer middelen om breed in te zetten op creativiteit en ondernemerschap via leerstations (zoals een barber academy, shoe cleaning, media-labs of een muziekstudio). Een breed en uitdagend aanbod prikkelt jongeren om hun eigen talenten te ontdekken en stimuleert hen om zelfstandig initiatieven en eigen ondernemingen op te starten.